

Zaaknummer : 255125

Raadsvergadering : 15 oktober 2019

Onderwerp : Procesplan Berkelland in Balans

Collegevergadering : 17 september 2019

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : J.A. Wildeman

tel: : 0545-250 202

Te nemen besluit:

Instemmen met het procesplan 'Berkelland in Balans' voor een financieel sluitende Perspectiefnota 2021.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

We staan voor de uitdaging om te komen tot een sluitend financieel meerjarenperspectief bij de Perspectiefnota 2021 en willen een zorgvuldig proces volgen om te komen tot ombuigingsvoorstellen. Op 11 september hebben we daarvoor input van uw raad gekregen. Deze input is verwerkt in dit voorstel.

Resultaat van het proces is een Perspectiefnota 2021 (mei 2020), waarin de meerjarenbegroting sluitend is. De inkomsten en uitgaven van de gemeente zijn dan meerjarig weer in balans.

Argumentatie:

1.1 Er is een structureel tekort, olopend tot € 3,5 miljoen in 2023

Dit tekort kan worden verminderd door te bezuinigen (minder doen), beleid/uitvoering aan te passen (anders doen) of extra inkomsten te verkrijgen (meer financiële ruimte creëren). Om deze ombuigingen te kunnen realiseren, moeten we integraal naar onze inkomsten en uitgaven kijken. Tekorten die in een bepaald programma ontstaan, kunnen niet meer alleen worden opgelost binnen dat ene programma.

1.2 We hebben denkkraft en creativiteit nodig van de Berkellandse samenleving.

Want hoe bepaal je wat je wel en niet wilt? Deze forse ombuigingen willen en kunnen we niet alleen op basis van bestuurlijke en ambtelijke ideeën invullen. We hebben de denkkraft en creativiteit van de samenleving nodig. In het procesplan staan diverse manieren hoe we dat kunnen doen. Zoals het voorleggen van ideeën aan het inwonerspanel, het organiseren van werksessies met organisaties en ervaringsdeskundigen.

Het is belangrijk om deze eerste inventarisatie breed te doen. Ook van de mensen die niet zo gauw in de pen klimmen of niet zo gauw naar een bijeenkomst gaan, willen we graag inbreng krijgen. Dat vraagt om uitvragen en gesprekken voeren in begrijpelijke taal.

1.3 Vooraf is helder waaraan het pakket aan ombuigingen moet voldoen

In het procesplan staan de kaders die uw raad stelt aan het proces. Ze gaan over de transparantie, laagdrempeligheid, toekomstbestendigheid enzovoort.

1.5. De raad(sleden) heeft (hebben) verschillende rollen

De belangrijkste is de formele, besluitvormende rol. Uw raad beslist welke ideeën worden uitgewerkt en heeft het laatste woord (vaststellen perspectiefnota).

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Andere rollen zijn:

- hoeder van een correct en transparant verloop van het proces;
- ambassadeur, om het eigen netwerk te mobiliseren;
- signalen afgeven als er vragen/onzekerheden zijn over het proces.

De raadswerkgroep Bestuurlijke vernieuwing zal namens u toezien op de invulling van deze rollen.

Kanttekeningen en risico's

- Het einddoel wordt niet gerealiseerd omdat er (op onderdelen) onvoldoende draagvlak is.
- De doorlooptijd schatten we in als haalbaar, maar is zeker niet ruim. De vaart moet erin en slagvaardigheid is geboden.
- U wordt vanaf de start betrokken bij dit proces. Tegelijkertijd heeft uw raad in dit proces ook een formele positie. Dat vergt zorgvuldigheid.

Financiën

Het proces kent nog een aantal open einden. Zo komt er een besluit over of en welke onderwerpen met betrokkenheid vanuit de samenleving worden besproken. Dit heeft invloed op de kosten van het proces. De kosten bestaan uit procesbegeleiding, faciliteren van bijeenkomsten, communicatie. Benodigd budget is € 25.000. Dit wordt gedekt uit de post 'Ondersteuning College/Onderzoek Beleidseffecten'.

Communicatie

De wijze waarop over dit proces wordt gecommuniceerd is medebepalend voor het succes. Dit betreft de communicatie met samenleving, participanten, raadsleden, medewerkers en media.

Initiatief, participatie en rol gemeente

In Berkelland 'doen we de dingen samen'. Dit proces maakt deze bestuursstijl zichtbaar en voelbaar in de samenleving. Voorstellen komen mede tot stand in samenspraak met de samenleving. Daardoor voelen participanten zich mede-eigenaar van dat deel van het proces.

We vragen de jongerenraad of en welke rol zij willen hebben in het proces.

Planning en evaluatie

Er zijn 4 processtappen:

- Inventarisatiefase (september – november 2019)
Resultaat van deze fase is een longlist van ideeën voor ombuigingen. Plus inzicht in de voorkeuren van de samenleving voor het type ombuigingen. Ook is bekend of, hoe en waarbij inwoners betrokken willen worden in het verdere (participatie)proces.
- Kwalificeren en prioriteren van ombuigingen (december 2019 – januari 2020)
Resultaten van deze fase zijn een eerste kwalificatie van de longlist tot een shortlist, een besluit van uw raad over een toetsingskader voor de ombuigingen en welke ideeën (in samenspraak met samenleving) worden uitgewerkt.
- Uitwerken van de ombuigingen (februari – april 2020)
Resultaat van deze fase is een evenwichtig pakket aan uitgewerkte ombuigingen.
- Besluitvorming (mei – 7 juli 2020)
De uitkomsten van de vorige fases worden verwerkt in de Perspectiefnota 2021 (mei 2020). Hierin doen wij een onderbouwd voorstel aan uw raad voor ombuigingen waarmee de meerjarenbegroting sluitend is (gemeentelijke financiën in balans).

Na elke fase wordt bekeken of er aanleiding is om de aanpak van de volgende fase bij te stellen.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 15 oktober 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 september 2019;

b e s l u i t :

in te stemmen met het bij dit besluit behorende procesplan 'Berkelland in Balans' voor een financieel sluitende Perspectiefnota 2021.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
15 oktober 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp: Procesplan Berkelland in Balans

Op 11 september heeft een deel van u inbreng gegeven op het concept procesvoorstel van ons. Deze inbreng is zoveel mogelijk verwerkt in het procesplan. Hieronder de grote lijnen van de gemaakte opmerkingen:

Algemeen

- Betrek de jongerenraad bij het hele proces.
- Zorg voor mix aan maatschappelijk middenveld in de gesprekken, zodat er 'kruisbestuiving' is en niet alleen het eigen belang aan de orde is.
- Maak duidelijk dat inwoners niet verantwoordelijk zijn voor de ombuigingen
- Schrap het coalitieakkoord/collegeprogramma als kader in het procesplan; het toetsingskader wordt uitgewerkt in fase 3.
- Reflecteer na iedere fase en wijzig het proces als dat nodig is. Een mooie taak voor de raadswerkgroep Bestuurlijke Vernieuwing.
- Houd de longlist van de ideeën vast en vooral de argumentatie waarom we er wel of niet mee verdergaan.

Fase 1 (inventarisatie)

- In hoeverre is het inwonerpanel representatief? Zorg ervoor dat ook de mensen die niet zo gauw in de pen klimmen of niet zo gauw naar een bijeenkomst gaan, inbreng kunnen hebben. Straatinterviews door raadsleden?
- Gebruik begrijpelijke taal.
- Geef 'adviesraden', zoals de sportfederatie en de welzijnsraad, een rol in deze fase.

Fase 2 (kwalificeren en prioriteren)

- Sommigen willen eerst een toetsingskader vaststellen en daarna pas ideeën gaan ophalen. Maar de meesten vinden dat dat niet past bij de open blik en gewenste brede aanpak in het begin.
- Betrek deskundigen zonder belang van buiten
- Gebruik benchmarks.

Fase 3 (uitwerken)

- Zorg bij de uitwerking dat ook het tegengeluid aan bod komt. Dat zorgt voor beter gewogen voorstellen.
- Betrek de raad bij deze fase (als toehoorder) en maak daar van tevoren spelregels voor.

Fase 4 (besluiten)

- Het in beeld brengen van de gevolgen van de besluiten is heel belangrijk.
- Koppel vooraf terug aan de bij het proces betrokken participanten.